

מ"ת 20127/08/19 - מוניר אל עסווי נגד מדינת ישראל - פמ"ד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 20127-08-19 ישראל נ' שאהין(עציר) ואח'
מ"ת 48417-09-19 ישראל נ' אל עסווי(עציר)

בפני כבוד השופט נסר אבו טהה
המבקש מוניר אל עסווי
 ע"י ב"כ עו"ד אורי בן נתן
נגד מדינת ישראל - פמ"ד (פלילי)
המשיבה
החלטה

1. זוהי בקשה לעיון חוזר, במסגרתה עותר המבקש להמיר את המעצר במתכונת פיקוח אלקטרוני למעצר בית מלא, תוך היתר יציאה לעבודה בליווי ובפיקוח המעסיק המוצע, נסאסרה שאדי, בעסק לשטיפת מכונות בפתח-תקווה בימים א-ה בין השעות 08:00-18:00 ובימי ו' בין השעות 08:00-15:00.
2. בתאריך 08.08.2019, הוגש כנגד המבקש ושניים נוספים, כתב אישום באשמת רצח.
3. בתאריך 30.06.2020, הוריתי על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, לאחר שנקבע דבר קיומן של ראיות לכאורה כנדרש בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.
4. בתאריך 05.07.2020, במסגרת ערר שהוגש לבית המשפט העליון, הורה האחרון על העברתו של המבקש למעצר במתכונת פיקוח אלקטרוני לאחר קבלת חוות דעת ישימה.
5. בתאריך 16.07.2020, בהתאם להנחיית בית המשפט העליון, הועבר המבקש למעצר במתכונת פיקוח אלקטרוני לצד פיקוח אנושי בעיר לוד.
6. על רקע הבקשה לעיון חוזר דהיום, התקבל תסקיר עדכני מאת שרות המבחן, ובו המלצה להיעתר לבקשה, וזאת מאחר ושרות המבחן מעריך, כי בהתחשב בתקופה בה עצור המבקש בפקא"ל, המחירים המתמשכים הכרוכים במעצרו וההליכים שננקטו נגדו - כל אלה מעידים, כי פחת הסיכון במצבו, באופן המאפשר בעיתוי זה, לשקול בחיוב ביטול מעצרו בפקא"ל, ואף יציאתו לעבודה בליווי ובפיקוח צמוד של המעביד, מר נסאסרה שאדי, כמפורט ברישא להחלטה.
7. **ב"כ המבקש** עתר לאמץ את המלצת שרות המבחן, וזאת, ראשית, בהינתן חלוף תשעה חודשים ללא

הפרות כלשהן מצד המבקש. שנית, התרשמות שרות המבחן, כי רמת הסיכון פחתה, שכן המבקש מתנהל באופן יציב יחסית מזה תקופה ארוכה, ולא עולה אינדיקציה להישנות התנהגות בעייתית. שלישית, במסגרת הדיון בחר המבקש להוסיף, כי במסגרת עדותו של המדובב בבית המשפט, האחרון אישר, כי הדברים שמסר בעדות (ביחס לשאלה אם יעשו שימוש ברכב או באופנוע כדי להימלט מזירת האירוע) לא מופיעים בהקלטה. עוד בהקשר לעדות המדובב נטען, כי משנשאל המדובב בחקירה נגדית למה לא שאל את מוחמד האם המבקש ידע לפני שלושה שבועות לפני הרצח הוא השיב: "לא שאלתי".

8. **ב"כ המשיבה** מנגד, עתר לדחות את הבקשה לעיון חוזר, שכן לשיטתו, לא הובאו נסיבות או עובדות חדשות, המצדיקות היעדרות לבקשה. לגופם של דברים, נטען, כי נשמט משרות המבחן בהמלצתו, לעמוד על המסוכנות הגבוהה ומידתה. עוצמת המסוכנות הנשקפת מהמבקש היא גבוהה, כפי שעמד על כך בית המשפט בהחלטותיו מיום 20.02.2020 ומיום 30.06.2020. עוד נטען, כי המבקש מואשם בשותפות לביצוע העבירה החמורה בספר החוקים, עבירת הרצח, ונוכח העונש הקבוע לצדה, קיים יסוד סביר לחשש, ששחרורו יביא לשיבוש הליכי משפט ולהתחמקות מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר.

עוד בהקשר למסוכנות, הפנה ב"כ המשיבה לדברי בית המשפט העליון (כב' השופט י. וילנר): "אין צורך להכביר במילים על חומרתה הרבה של עבירת הרצח, מהחמורות ביותר בספר החוקים, הנושאת בצידה חזקת מסוכנות סטטוטורית, ואף מקימה חשש מובנה להימלטות מאימת הדין" (ראה בש"פ 2237/19).

על אפשרות שחרורם לחלופת מעצר של נאשמים בביצוע עבירת רצח, עמד בית המשפט העליון באחת הפרשיות: "רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן ניתן יהא להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה..."

באשר להתמשכות ההליכים - נטען, כי הגורמים להימשכותו של ההליך העיקרי, אינם בעטייה של המאשימה כלל וכלל, שכן משך תקופה ארוכה מדי, נקט המבקש בשיטת "הסחבת", בין אם בתואנה של הסדרת ייצוג (ראה לעניין זה החלטות בית המשפט בתיק העיקרי מיום 11.02.2020, 16.07.2020, 20.07.2020). בנוסף, חלק מהדחיות והעיכובים באו על רקע משבר נגיף הקורונה והשלכותיו. לגופם של דברים נטען, כי פרשת התביעה עתידה להסתיים ביום 29.04.2021.

עדות המבקש בבית המשפט - המבקש הגיע למסור עדותו כעד תביעה בדיון בתפ"ח 20158-08-19, מדינת ישראל נ' מוחמד עשיווי (השותף לכאורה בפרשיית הרצח). נטען, כי חרף העובדה שהוזמן כעד מטעם התביעה, המבקש לא שיתף פעולה עם נציגי התביעה במהלך עדותו, ובחר להתחמק ולהתקפל או לא להשיב לשאלות שנשאל, ותוך די כך הוכרז על ידי המותב העיקרי כעד עוין. בהקשר זה נטען, כי נתון זה מלמד שאם קיים שינוי בעוצמת מסוכנותו של המבקש, הרי שזהו שינוי לחומרה, ועל מנת להפיג מסוכנותו כראוי, אין לשנות ממעצרו כפי שהוא כעת.

אשר לתקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני בה נתון המבקש (תשעה חודשים ועשרה ימים) - נטען, כי התקופה הסטטוטורית לנאשם במתכונת של פיקוח אלקטרוני הינה 18 חודשים. כך, שהתקופה בה נתון המבקש לא מתקרבת לתקופת המעצר הסטטוטורית. בהקשר זה הפנה ב"כ המשיבה לבש"פ 5957/19.

אשר לתסקיר שרות המבחן - נטען, כי מדובר בהמלצה כשמה, ואינה מחייבת את שיקול הדעת השיפוטי. לגופם של דברים - נטען, כי המעסיק שהומלץ על ידי שרות המבחן, ריצה בעברו 8 שנות מאסר על רקע עבירות אלימות - לחובתו רשומות שתי הרשעות.

9. כידוע, הליך בקשה לעיון חוזר לא נועד לשמש מסלול לערעור מחודש על החלטת המעצר. עוד נפסק, כי על נאשם המגיש בקשה לעיון מחדש בטענה לכרסום בתשתית הראייתית, מוטל עליו להראות, כי חל מהפך ראייתי, שינוי דרמטי או כרסום עמוק בתשתית הראייתית הלכאורית, המובילים לכך שהקערה נהפכה כליל על פיה, וכי השינויים מוטטו כליל את ראיות התביעה.

עוד נקבע, כי הלכה היא, כי לשם התקיימות שינוי נסיבות, נדרש מידע שיכול היה להניא את השופט מלתת את החלטתו המקורית, לא היה מודע למידע בשעת נתינתה.

אשר להגדרת פרק זמן מסוים כפרק "זמן ניכר" כמשמעותו בסעיף 52(א) לחוק המעצרים, מושפעת מנסיבות העניין, מתקבלת מן האיזון שבין הפגיעה בנאשם בשל הזמן שחלף, לבין האינטרס הציבורי כי הוא ימשיך לשהות במעצר. בגדר איזון זה יש להביא בחשבון את טיב האישומים המיוחסים לנאשם, מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, התנהגותו במעצר ונסיבותיו האישיות (ראה לעניין זה בש"פ 103/18, בש"פ 2608/18, בש"פ 4772/17).

10. לענייננו - עבירת הרצח המיוחסת למבקש, היא מן החמורות בספר החוקים ומקימה נגדו חזקת מסוכנות סטטוטורית ואינהרנטית. נקבע לא אחת, כי יקשה להסתפק במקרים מעין אלה באמצעי שהוא פוגעני פחות מאשר מעצר מאחורי סורג ובריא לאיון המסוכנות.

עוד נפסק, כי רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח, שכן המסוכנות הנשקפת מאדם המיוחסת לו עבירת רצח, היא אינהרנטית ומוצבת לפניו משוכה גבוהה מאוד לסתור את חזקת המסוכנות העומדת מולו. בנוסף, קיים חשש מובנה שאדם הצפוי לעונש מאסר עולם, עלול לנצל את שחרורו ממעצר כדי להימלט מהדין.

בעניינו של המבקש, בית המשפט העליון (כב' השופטת ע. ברון) קבע ("העורר אמנם מואשם ברצח בצוותא עם אחרים, ועם זאת אין חולק כי לא הוא שירה בקורבן וגם לא נכח בזירת הרצח. מדובר

בראיות נסיבותיות ובמי שנמצא במעגל השני בלא שאקבע מסמרות"). בנוסף, ציין "כשנה מעת שהעורר נעצר, המשפט טרם החל". משכך, הורה על המרת המעצר מאחורי סורג ובריה למעצר באזוק אלקטרוני לצד פיקוח אנושי (ראה בש"פ 4496/20, מיום 05.07.2020).

11. בתאריך 16.04.2021, במסגרת בקשה לפי סעיף 62 לחסד"פ, הורה בית המשפט העליון בהסכמה, על הארכת מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני ב-90 ימים החל מיום 01.05.2021 בתפ"ח 20142-08-19, וזאת בכפוף להחלטת בית המשפט המחוזי בבקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו (ראה בש"פ 2561/21).

12. ככל שנוגע לתיק העיקרי - עולה, כי קבוע מועד לסיום פרשת התביעה ליום 29.04.2021.

13. אשר להמלצת שרות המבחן - הינה בגדר המלצה בלבד, ואין בית המשפט כבול אליה, שכן השיקולים המנחים את שרות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו, לא בהכרח זהים וחופפים הם.

לגופם של דברים - שרות המבחן מתרשם, שהמבקש מתקשה בבחינה עצמית ביחס לגורמי סיכון בהתנהלותו, כך שבאופן מהותי לא חל שינוי באופן תפיסתו את עצמו וקשייו. יחד עם זאת, משנראה, כי המבקש מתנהל באופן יציב יחסית מזה תקופה ארוכה, ולא עולה אינדיקציה להישנות התנהגות בעייתית, הדבר מעיד, כי פחת הסיכון במצבו, ואף מאפשר לשקול בחיוב ביטול המעצר בפיקוח אלקטרוני והיתר יציאה לעבודה.

דומני, שהמלצת שרות המבחן, בחלוף תשעה חודשים ועשרה ימים, כאשר תקופת המעצר הסטטוטורית בפיקוח אלקטרוני הינה 18 חודשים, לא מתיישבת עם חזקת המסוכנות הגבוהה העומדת לחובת המבקש. עוד בהקשר זה יצוין, כי המבקש אינו מצוי במעצר מאחורי סורג ובריה, אלא במעצר בפיקוח אלקטרוני, ולעובדה זו יש כמובן משקל בעריכת איזון האינטרסים האמור, שכן מדובר בפגיעה מוגבלת יותר בחירותו של הנאשם (ראה לעניין זה בש"פ 5056/16). ביטוי להבחנה זו לכך ניתן על ידי המחוקק, כאשר נקבע, כי לעניין מעצר בפיקוח אלקטרוני רק לאחר 18 חודשים נדרשת הארכת מעצר על ידי שופט בית המשפט העליון, ולא לאחר תשעה חודשים כפי הוראת המחוקק לעניין מעצר במתקן כליאה (ראה לעניין זה סעיף 61 ו-62 לחוק המעצרים).

14. אשר להשגות המבקש במישור הראייתי - על אף שהדבר לא נטען במסגרת הבקשה לעיון חוזר שהוגשה, אלא נטען במהלך הדיון שהתקיים במעמד הצדדים, הרי אין בהשגות שעמד עליהם ב"כ המבקש, כדי לגבש כרסום ממשמעותי בתשתית הראייתית הנסיבותית שעומדת לחובת המבקש.

15. באשר למעורבים הנוספים - אבראהים שאהין ומוחמד עישווי - עצורים עד תום ההליכים מאחורי סורג

ובריח. מעצרו הוארך על פי סעיף 62 לחסד"פ, בשלושה חודשים נוספים (ראה בש"פ 2561/21, מיום 22.04.2021, וכן ראה בש"פ 2494/21 - החלטה מיום 25.04.2021).

16. על רקע המתואר לעיל ולאחר שהקשבתי לטיעוני ב"כ הצדדים ועיינתי בתסקיר שרות המבחן, וכן חזרתי ועיינתי בהחלטות מותב זה בעניינו של המבקש, וכן בהחלטות בית המשפט העליון, ושקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין הבקשה לעיון חוזר להידחות, וזאת גם מהטעמים והנימוקים שעמד עליהם ב"כ המשיבה בטיעוניו לעיל.

עותק ההחלטה יישלח לשרות המבחן ולב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ד אייר תשפ"א, 26 אפריל 2021, בהעדר
הצדדים.